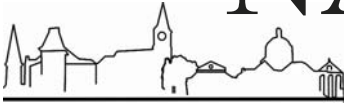

NAD BRUSIENKĄ

BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIASTA I GMINY W CIESZANOWIE

Nr 2/2006(6) Egzemplarz bezpłatny

*Niech radość wielkanocnego poranka
Zmartwychwstania Pańskiego
napęlni wszystkich pokojem i wiarą,
da siłę w pokonywaniu codziennych
trudności
oraz nadzieję na przyszłość.
Z okazji Świąt Wielkanocnych
w imieniu władz samorządowych
oraz własnym składamy życzenia
wszelkiego szczęścia, radości oraz
spokoju ducha*

Przewodniczący
Rady Miejskiej
w Cieszanowie
Stanisław Różycki

Burmistrz
Miasta i Gminy
Cieszanów
Zdzisław Zadworny

Tematy:

- ROCZNICA ŚMIERCI JANA PAWŁA II
- 350 - ROCZNICA ŚLUBÓW LWOWSKICH
- ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY - INFORMACJE
- CIESZANOWSKA SYNAGOGA
- POPRAWA EFEKTYWNOŚCI NAUCZANIA W SZKOŁACH WIEJSKICH
- CERKIEW W GORAJCU

Rocznica śmierci Jana Pawła II

2 IV 2006 r. w całej Polsce obchodzono rocznicę śmierci papieża Jana Pawła II. Uroczystości związane z tym wydarzeniem miały miejsce także w gminie Cieszanów. W Kowalówce o godzinie 10 : 30 rozpoczęło się nabożeństwo, celebrowane przez proboszcza parafii Cieszanów ks. Stanisława Mizaka, połączone z przekazaniem obrazu z wizerunkiem Ojca Świętego dla kościoła w Kowalówce. Na ręce ks. Mizaka złożyły go panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Żukowie. Przewodnicząca tej organizacji Zofia Krochmal – Pędzińska, wygłosiła okolicznościowe przemówienie. Należy zaznaczyć, że pani Zofia jest autorką przekazanego obrazu. Został on wykonany techniką haftu krzyżkowego. Przewodnicząca KGW w Żukowie pracowała nad nim w wolnych chwilach od października 2005 r., z myślą, by uczcić pamięć o Janie Pawle II w rocznicę jego śmierci. Obraz udało się ukończyć na czas. Ozdobi on wnętrze świątyni w Kowalówce. Całość uroczystości uświetnił występ artystyczny, przygotowany przez dzieci z miejscowej Szkoły Podstawowej im. Józefa Ważnego. Na miejsce przybyła również ekipa telewi-

zyjna TVP 3 z Rzeszowa, która kręciła materiał z przebiegu uroczystości. Został on wyemitowany 07.04.2006r.

W Cieszanowie po zakończeniu sumy, o godzinie 12 : 30 w Miejskim Ośrodku Kultury otwarto wystawę zdjęć pt. „Jan Paweł II”. Zorganizowało ją Miejskie Koło Gospodyń w Cieszanowie przy współpracy z miejscowym domem kultury. Przewodnicząca Koła Anna Brzyska powitała przybyłych gości. Nastąpiło przecięcie wstęgi, dokonane przez panią Brzyską, Wiceburmistrza UMiG Cieszanów Andrzeja Szymanowskiego i Przewodniczącego Rady Miasta Stanisława Różyckiego. Wystawa przedstawia zdjęcia z pielgrzymek mieszkańców gminy Cieszanów do Watykanu i ich spotkań z Ojcem Świętym. Została wyeksponowana w sali konferencyjnej Miejskiego Ośrodka Kultury. Pomysłodawczynią wystawy jest Anna Brzyska, zaś jej główną autorką Alicja Pałczyńska. Ekspozycję można oglądać od ponie-

działku do piątku w godzinach od 8 do 12.

O godzinie 21 : 37 w kościele p.w. św. Wojciecha w Cieszanowie rozległo się bicie dzwonów, upamiętniające godzinę śmierci Jana Pawła II. Członkowie OSP w Cieszanowie włączyli także syrenę, chcąc w ten symboliczny sposób uczcić pamięć o Ojcu Świętym. W świątyni zgromadzili się tłumnie na czuwaniu i modlitwie mieszkańcy gminy Cieszanów. Odśpiewano pieśni religijne, w tym ulubioną przez Jana Pawła II „Barke”. Z projektora pokazywano zdjęcia, przedstawiające Ojca Świętego. Wszystko to świadczy o żywej pamięci o Naszym Papieżu.

Radosław Pałczyński

350 - rocznica ślubów lwowskich

26 marca 2006 r. o godzinie 18 w Miejskim Ośrodku Kultury w Cieszanowie odbyła się uroczystość związana z 350 rocznicą ślubów króla Jana Kazimierza przed cudownym obrazem Najświętszej Marii Panny Łaskawej, przeniesionym na tę okoliczność z kaplicy Domagaliczów do katedry lwowskiej. To niezwykle istotne dla dziejów Polski wydarzenie, od którego minęło już 350 lat, postanowiono uczcić także i w naszym mieście, na kilka dni przed głównymi uroczystościami, odbywającymi się w Lubaczowie. Organizatorami uroczystości byli: Burmistrz Miasta i Gminy Cieszanów Zdzisław Zadworny, Polskie Towarzystwo Historyczne- Koło w Cieszanowie, reprezentowane przez mgr Stanisława Franciszka Gajerskiego oraz Miejski Ośrodek Kultury w Cieszanowie. Po przywitaniu przybyłych gości przez Dyrektora Ośrodka Kultury Gminy i Miasta w Cieszanowie Wojciecha Świzdora, głos zabrał Burmistrz Zdzisław Zadworny. Następnie referat na temat króla Jana Kazimierza i sytuacji w jakiej znalazła się Rzeczpospolita podczas jego rządów przedstawił mgr Stanisław Franciszek Gajerski. Uwzględnił w nim także interesujące

fakty historyczne z tamtego okresu, dotyczące Cieszanowa, Lubaczowszczyzny i jej najbliższych okolic. Kolejnym prelegentem był mgr Tomasz Róg, który wygłosił referat pt. „Historia cudownego obrazu Najświętszej Marii Panny Łaskawej z Archikatedry Lwowskiej”. Całość podsumował Starosta Józef Michalik. Uroczystość uświetnił występ artystyczny młodzieży z Teatru Małych Form z Lubaczowa, przygotowany przez Panią Grażynę Bielec. Ostatnim punktem imprezy było otwarcie wystawy zdjęć pt. „Cztery pory roku- jesień”, autorstwa Dyrektora Wojciecha Świzdora, którą można obejrzeć w kawiarence Miejskiego Ośrodka Kultury w Cieszanowie. Wszyscy obecni na uroczystości, zostali zaproszeni na skromny poczęstunek. Obchody 350-lecia ślubów Jana Kazimierza w Cieszanowie, dzięki swemu głównie historycznemu charakterowi, były świetnym uzupełnieniem religijnych uroczystości tejże rocznicy, które odbyły się 1 IV 2006 r. w Lubaczowie.

Tomasz Róg

Środowiskowy Dom Samopomocy - informacje

Po roku działalności wiele osób często zadaje pytanie czym się zajmuje ŚDS, jakie ma zadania i dla kogo jest przeznaczony.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia, przeznaczonym dla osób z zaburzeniami psychicznymi i sprzężonymi chorobami somatycznymi.

Do zadań Domu należą:

- pomoc w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej i zaspokojenie potrzeb życiowych uczestników,
- pomoc w dostępie do świadczeń medycznych,
- rehabilitacja i terapia zajęciowa, zmierzająca do poprawy funkcjonowania uczestnika w środowisku rodzinnym i lokalnym.

Ważną funkcją Domu jest aby zapobiegać wyłączeniu społecznemu naszych uczestników, aby mogli w miarę swoich możliwości uczestniczyć w życiu społecznym.

Zajęcia w naszym Domu prowadzone są w kilku pracowniach:

- **Pracownia plastyczna:**

Zajęcia na pracowni plastycznej mają na celu pobudzenie zainteresowania plastycznymi, rozwój i usprawnienie motoryki małej, kształtowanie cierpliwości i koncentracji podczas wykonywanej pracy, rozwój wyobraźni.

Odbywa się to poprzez zajęcia z zakresu rysunku, modelowania, malarstwa, wyklejania. Uczestnicy są wdrażani do pracy indywidualnej, jak i zbiorowej. Wykonują zadania w swoim indywidualnym tempie pracy, samodzielnie lub też pod nadzorem terapeuty.

Zachęca się podopiecznych do samodzielnego tworzenia z użyciem takich materiałów jak kredki, farby, masa solna, plastelina, modelina. Zwraca się uwagę na estetykę wykonanej pracy, udziela się wskazówek i koryguje błędy.

- **Pracownia rękodzielnicza i krawiecka**

Pracownie te mają na celu rozwijanie kontaktów interpersonalnych pomiędzy uczestnikami Domu, jak również rozwijanie wyobraźni poprzez wykonywanie prac, ozdób np.: kompozycji z suszonych kwiatów, traw, pałek wodnych i gałęzi oraz różnego rodzaju obrazów w skórce, materiale.

Prace rękodzielnicze i krawieckie mają również na celu doskonalenie sprawności manualnej rąk poprzez wykonywanie prac ręcznych np.: ze sznurka, plasteliny, prac na szydełku, które dają również satysfakcję z wykonanej samodzielnie pracy. W pracowni uczestnicy wykonują prace pod nadzorem terapeuty lub też samodzielnie.

- Pracownia komputerowa

W pracowni komputerowej uczestnicy mają za zadanie zapoznać się z podstawowymi działaniami jakie można wykonywać na komputerze, ćwiczyć tym samym sprawność dłoni, koncentrację, refleks, wyobraźnię.

Uczestnicy mają możliwość skorzystania również z internetu.

- Pracownia kulinarna

Podstawowe cele zajęć w pracowni kulinarnej to:

- wyrobienie u uczestników nawyku mycia rąk podczas przygotowywania posiłków i przed jedzeniem,
- umiejętność samodzielnego i higienicznego przygotowania posiłków,
- nauka obsługiwanego sprzętu gospodarstwa domowego,
- układanie jadłospisów z uwzględnieniem diety uczestników,
- nauka nakrywania do stołu,
- umiejętność zachowania się przy stole,
- nauka wykorzystywania różnych technik wykonywania posiłków oraz dekoracji potraw, nauka pieczenia ciast,

- Pracownia stolarska

Do głównych celów pracowni stolarskiej należy:

- nauka posługiwania się prostymi narzędziami jak np.: młotek, piłka, pilnik, dłuto, wiertarka itp.,
- doskonalenia umiejętności manualnej obróbki drewna,
- nauka precyzyjnego malowania i lakierowania,
- nauka wykonywania odlewów gipsowych,
- naprawy starych mebli i wykonywania nowych na potrzeby Domu,
- oprawianie prac wykonanych w innych pracowniach Domu,

- nauka przygotowania dekoracji do imprez kulturalnych organizowanych na terenie Domu i poza nim,

wyrobienie nawyków utrzymywania czystości na stanowisku pracy.

- Pokój pedagoga

W tym pokoju uczestnicy mogą porozmawiać z panią pedagog o swoich problemach, zmartwieniach, podzielić się swoimi smutkami i radościami.

Bardzo często i chętnie uczestnicy naszego Domu korzystają właśnie z tego rodzaju terapii, czują potrzebę otwarcia się i zawsze mogą liczyć na to, że zostaną wysłuchani.

Ponadto uczestnicy mają zapewnioną opiekę psychologiczną, pielęgniarstwa. Planowane jest też podpisanie umowy z Zakładem Opieki Zdrowotnej R-36 w Lubaczowie o objęcie systematyczną opieką lekarską naszych uczestników.

Dwa razy w tygodniu uczestnicy korzystają z fachowych zabiegów rehabilitacyjnych wykonywanych przez panią rehabilitantkę. Są to: masaże, hydromasaże, naświetlanie lampą Sollux, laseroterapia, krioterapia.

Z bieżących wydarzeń na wyszczególnienie zasługuje to, że 8 stycznia byliśmy na zabawie karnawałowej w Pruchniku z udziałem orkiestry. Byli tam też goście z ŚDS w Przeworsku. 21 lutego odwiedziły nas panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Dachnowa z pączkami; przywiozły ich kopiaste tace, zaśpiewały nam kilka swoich „przebojów”, zwiedziły również nasz Dom.

W ostatni dzień lutego reprezentacja naszego Domu wzięła udział w II Zawodach Narciarskich Środowiskowych Domów Samopomocy w Weremieniu. Otrzymaliśmy puchar i dyplom za udział. Jeden z naszych zawodników otrzymał wyróżnienie za zajęcie pierwszego miejsca w zjeździe na sankach na czas.

Obecnie przygotowujemy się do udziału w kiermaszu, który odbędzie się 8 kwietnia br. i do świąt Wielkiej Nocy. W Wielką Środę zasiądziemy do uroczystego śniadania.

Na nadchodzące święta życzymy wszystkim dużo zdrowia (bo wiemy jak ono jest ważne) i wszelkiej pomyślności.

Mirosław Turza

Cieszanowska synagoga

Synagoga w Cieszanowie jest jedną z trzech zachowanych żydowskich świątyń w powiecie lubaczowskim. Pozostałe znajdują się w Starym Dzikowie i Wielkich Oczach. Wybudowano ją z cegły na planie prostokąta w 1889 r. Całość pokryto dachem namiotowym i pulpitowym.

Podczas I wojny światowej, we wrześniu 1914 r. miasto zajęły wojska rosyjskie. Żołnierze rozpoczęli demolowanie i grabież żydowskich sklepów. Upili się zrabowanym alkoholem i podpalili zabudowania na rynku. Częściowemu zniszczeniu uległa wówczas także synagoga. Odbudowano ją wkrótce dzięki zaangażowaniu miejscowej gminy żydowskiej.

W okresie II wojny światowej Cieszanów znalazł się pod okupacją niemiecką. Niemcy ograbiali i sprofanowali świątynię. Wokół niej utworzyli obóz pracy dla Żydów, a następnie getto, które zlikwidowali w maju 1942 r. Zgromadzoną w nim ludność żydowską wysłano do obozu zagłady w Bełżcu.

Po zakończeniu wojny synagogę zamieniono na magazyn. W sali modlitw urządono magazyn na zboże. Pozostałe pomieszczenia przeznaczono na magazyny punktu skupu wełny i makulatury. Spowodowało to postępującą dewastację tego budynku.

Obecnie świątynia jest nieużytkowana i coraz bardziej popada w ruinę. Jest własnością państwa, co utrudnia jej ewentualny remont. Gmina Cieszanów nie chce angażować się w renowację obiektu, który nie należy do niej. Dopiero gdy nastąpi zmiana właściciela, przystąpi do remontu synagogi. Los tego zabytku jest więc nadal niepewny. Mimo złego stanu technicznego, świątynia zachowała dawną bryłę i czytelny układ wnętrza. Stanowi ważny element dawnej zabudowy rynku. 13 VIII 2005 r. została wpisana do rejestru zabytków.

Tomasz Róg

Poprawa efektywności nauczania w szkołach wiejskich

W dniu 31 marca 2006 r. Gmina Cieszanów złożyła wniosek o przyznanie pomocy finansowej w kwocie 200 000 zł. z budżetu Województwa Podkarpackiego na zadanie oświatowe p.n. „Modernizacja budynków dydaktycznych Zespołu Szkół Publicz-

nych w Nowym Lublińcu” realizowane w ramach Programu Wyrównywania Szans Edukacyjnych.

Zakresem zadania o wartości 446170,59 zł. objęte będą :

- wykucie starych okien wraz z podokiennikami i parapeta-

mi, wstawienie okien PCV koloru białego o współczynniku przenikania 1.1 wraz z podokiennikami z blachy powlekanej i parapetami wewnętrznymi aglomarmurowymi (340 m² okien w budynkach dydaktycznych),

- wymiana drzwi wejściowych do budynków dydaktycznych na drzwi aluminiowe koloru brązowego z samozamykaczami (4 szt. o powierzchni łącznej 12,33 m²).

- docieplenie ścian zewnętrznych budynków dydaktycznych w technologii lekkiej – mokrej (1610 m²), grubość styropianu na ścianach 10 cm. oraz 5 cm na cokolicu.

- pokrycie elewacji budynków dydaktycznych tynkiem mineralnym oraz cokolicu tynkiem akrylowym.

Na ten cel Rada Miejska w Cieszanowie Uchwałą Nr 15/III/2006 z dnia 30 marca 2006 r. zabezpieczyła środki finansowe w wysokości 246 170,59 zł., a po zapewnieniu dofinansowania przez Województwo Podkarpackie w kwocie 200 000

zł. Gmina Cieszanów przystąpi do realizacji przedsięwzięcia. Z uwagi na obecność uczniów w szkole najbardziej pożądanym terminem modernizacji obiektu byłby okres wakacyjny b.r., jednak data rozpoczęcia robót uzależniona jest od decyzji Marszałka Województwa Podkarpackiego o dofinansowaniu.

Poprawa efektywności nauczania uczniów szkół wiejskich, poprzez polepszenie warunków nauczania jest zadaniem priorytetowym naszej gminy.

W obecnej kadencji docieplono ściany budynków dydaktycznych i wymieniono okna w Zespole Szkół Publicznych w Dachnowie, dokończono budowę Zespołu Szkół Publicznych w Cieszanowie, rozpoczęto budowę boisk sportowych przy szkole w Cieszanowie, a w latach następnych planowane jest dalsze modernizowanie placówek oświatowych.

Andrzej Szymanowski

Cerkiew w Gorajcu

Na terenie gminy Cieszanów - wbrew wielu błędnym opiniom, znajduje się wiele pięknych zabytków. Najcenniejszym z nich, nie tylko w skali gminy czy kraju, ale nawet w skali europejskiej, jest drewniana cerkiew greckokatolicka pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny z 1586 r. Należy ona do elitarniej grupy najstarszych zachowanych drewnianych cerkwi w Europie. Jej fundatorem był prawdopodobnie ówczesny starosta lubaczowski Jan Płaza herbu Topór. Wybudowana została w miejscu z natury obronnym, na wzgórzu, wśród bagien. Według tradycji, świątynia miała być przeniesiona z Żukowa, gdyż tamtejsi mieszkańcy postanowili wybudować nową, piękniejszą cerkiew. Pierwotnie cerkiew została założona na rzucie trójdzielny (babiniec, nawa, prezbiterium). Później rozbudowano ją do planu krzyża greckiego. W 1816 r. staraniem proboszcza z Żukowa ks. Cypriana Kuryłowicza w miejscu starego, wybudowano nowe prezbiterium na kamiennej podmurówce. Kolejny remont miał miejsce w 1835 r. Z inicjatywy ówczesnego proboszcza żukowskiego ks. Onufrego Kotowicza, przy wsparciu właściciela Gorajca Jakuba barona Brunickiego, wzniesiono nowy babiniec i chór w nawie. W latach 1841 – 1845 wszystkie trzy kopuły (wcześniej zadaszone gontami), pokryto drobnymi kawałkami blachy. W latach 1867 – 1868 cerkiew ozdobiono wewnątrz polichromią. W 1903 r. znacznie zniekształcono bryłę świątyni, rozszerzając ją o dwa boczne ramiona przy nawie. W ścianach części środkowej wycięto duże prześwitwy oraz poszerzono przejście do babińca. Podczas II wojny światowej i w pierwszych latach po jej zakończeniu, świątynia uległa zniszczeniu. Od 1946 r. pełni funkcję rzymskokatolickiej kaplicy filialnej parafii w Cieszanowie. Dzięki uporowi i zaangażowaniu nieżyjącej już mieszkanki Gorajca Anastazji Ważnej, na przełomie lat 40 – tych i 50 – tych XX w. nie zamieniono świątyni na magazyn. W latach 60 – tych w prezbiterium urządzono salkę katechetyczną. W 1977 r. cerkiew zelektryfikowano. Z powodu złego stanu technicznego świątyni, mieszkańcy rozpoczęli w latach 70 – tych gromadzenie materiału na prace remontowe. Dokonano wówczas jedynie prowizorycznego zabezpieczenia przykrycia babińca, a następnie pokryto blachą kopułę nad prezbiterium. W 1986 r. wymieniono instalację elektryczną, a w oknach wstawiono żelazne kraty, jako zabezpieczenie przed włamaniem. Gruntowne prace renowacyjne rozpoczęto dzięki funduszom państwowym w 1992 r. Po demontażu ikonostasu w lipcu 1993 r. odkryto na

wschodniej ścianie nawy nieznaną wcześniej polichromię z XVII w. Jej zachowane fragmenty przedstawiają Zesłanie Ducha Świętego oraz wizerunki Symeona i Chrystusa. Podjęto wówczas decyzję o przywróceniu pierwotnej bryły cerkwi przez usunięcie bocznych przybudówek (tzw. kryłósów). We wstępnej fazie remontu, na wniosek firmy wykonującej prace restauracyjne, wojsko sprawdzało, czy pod podłogą prezbiterium nie ma broni i amunicji, ukrytej tam rzekomo przez członków UPA. Jednak niczego nie znaleziono. Remont świątyni trwał wiele lat z powodu ciągłego braku środków finansowych. W 1998 r. podano w telewizji nieprawdziwą informację o zawaleniu się kopuły budowli, chcąc w ten sposób zwrócić uwagę na niepewny los obiektu. Dzięki temu znalazły się pieniądze i w listopadzie 2001 r. zakończono renowację cerkwi. Przywrócono jej pierwotny układ trójdzielny. Świątynia posiada trzy kopuły. Nawę przykrywa kopuła zrębowa czterospadowa, zwieńczona latarnią z krzyżem. Babiniec i prezbiterium pokryte są kopułami zrębowymi, ośmiobocznymi, zwieńczonymi latarniami. Całość zadaszenia wykonano z gontów. Po licznych przebudowach i remontach świątyni, niemal cudem do naszych czasów przetrwała górna część nawy z końca XVI w. Cenny XVIII-wieczny ikonostas został w 1995 r. przewieziony do Fundacji św. Włodzimierza w Krakowie, gdzie poddawany jest renowacji. Po jej zakończeniu być może powróci on do świątyni lub trafi do któregoś muzeum. W Dziale Sztuki Cerkiewnej w Muzeum- Zamku w Łańcucie znajdują się pochodzące z tej zabytkowej budowli, obrazy „Chrzest Chrystusa” (XIX w.) i „Chrystus Pantokrator” (XVII w.), a także dwa fragmenty ikony „Zwiastowanie” (XVII w.). W dniu 29 IX 1986 r. cerkiew w Gorajcu, wraz z jej wyposażeniem, została wpisana do rejestru zabytków nieruchomych. Otacza ją wieńiec starodrzewia, w tym piękne lipy. Obok świątyni stała drewniana dzwonnica, prawdopodobnie z początku XVII w. Po remontach w 1815 i 1845 r. przetrwała do połowy lat 70-tych XX w. Wówczas to ze względu na poszerzanie biegnącej obok drogi i zły stan techniczny, uległa rozbiórce. W 1994 r. na jej miejsce przeniesiono drewnianą dzwonicę z Majdanu Sieniawskiego, datowaną na 1863 r. Warto obejrzyć położoną malowniczo na wzgórzu cerkiew w Gorajcu, by móc podziwiać jej piękną, harmonijną sylwetkę i kunszt budowniczych, którzy ją wzniesli.

Tomasz Róg

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Cieszanowie, ul. Rynek 1, tel./fax 016/6311076, 016/6311440
<http://www.cieszanow.org>, <http://www.bip.cieszanow.akcessnet.net> e-mail: cieszug@poczta.onet.pl

Kolegium redakcyjne:redaktor naczelny Zdzisław Zadworny, sekretarz Radosław Palczyński, redaguje zespół: Andrzej Szymanowski, Radosław Palczyński, Mirosław Turza, Tomasz Róg.